

Obsah:

ÚVOD	7
VYSVĚTLIVKY SYMBOLŮ:	7
1. VZDĚLÁVACÍ POLITIKA	8
1.1 Vzdělávací politika Evropské unie	10
1.2 Vzdělávací politika v České republice	15
1.3 Definice ke kontrole	20
2. KONCEPCE VZDĚLÁVACÍ POLITIKY	22
2.1 Vliv demografických změn v Evropě na vzdělávací politiku	23
2.2 Instituce EU zabývající se vzdělávací politikou	25
2.3 Česká vzdělávací politika	26
2.4 Dlouhodobý záměr MŠMT vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové, umělecké a další tvůrčí činnosti a jeho priority	28
2.5 Terciární vzdělávání	30
2.6 Národní program rozvoje vzdělávání v České republice – Bílá kniha	31
2.7 Politické strany a vzdělávací politika	35
3. VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY	38
3.1 Charakteristika vzdělávací soustavy	39
3.2 Stupně INCED	40
3.3 Tři základní modely vnější diferenciacce	43
3.4 Lisabonský proces	47
3.5 Závěr kapitoly a shrnutí	56
4. FINANČNÍ ZABEZPEČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ	61
4.1 Podíl HDP na vzdělávání	62
4.2 České školství v mezinárodním srovnání	65
4.3 Závěr kapitoly a shrnutí	79
5. ŘÍZENÍ VZDĚLÁVACÍCH SOUSTAV	81

5. 1	Systémy řízení vzdělávání	82
5. 2	Nástroje prosazování vzdělávací politiky	84
6.	ŘÍZENÍ KURIKULA JAKO SOUČÁST VZDĚLÁVACÍ POLITIKY	94
6. 1	Řízení kurikula jako součást vzdělávací politiky	95
6. 2	Tvorba kurikula	98
6. 3	Cíle vzdělávání	102
6. 4	Nové kurikulární dokumenty	105
6. 5	Ředitel školy a školní vzdělávací program	131
6. 6	Klíčové kompetence žáků v základním vzdělávání	132
7.	UČITELÉ VE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVĚ	140
7. 1	Profese učitele	141
7. 2	Kompetence a klíčové dovednosti učitelů	142
7. 3	Komplex péče o učitele	146
7. 4	Boloňská deklarace	152
8.	CELOŽIVOTNÍ VZDĚLÁVÁNÍ	156
8. 1	Definice celoživotního vzdělávání	157
8. 2	Funkce celoživotního vzdělávání.	158
	ZÁVĚR?	160
	DOPORUČENÁ LITERATURA	162

Obsah

Část A

1	Vymezení rámcového vzdělávacího programu	2
1.1	Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání jako součást nové struktury kurikulárních dokumentů	2
1.2	RVP ZV - čím program je, čím není a co chce ovlivnit	3
1.3	RVP ZV a dosavadní dokumenty pro základní vzdělávání	4
1.4	Pojetí a charakteristika hlavních částí RVP ZV	5
2	Charakteristika základního vzdělávání	9
2.1	Charakteristika oboru: základní vzdělávání	9
2.2	Organizační podmínky pro základní vzdělávání	9
2.3	Způsob a podmínky ukončování základního vzdělávání a získání dokladu o dosaženém stupni vzdělání	9

Část B

3	Priority v základním vzdělávání	11
4	Obecné cíle vzdělávání	14
5	Klíčové kompetence	31
6	Vzdělávací oblasti	34
6.1	Jazyk a jazyková komunikace	34
6.1.1	Český jazyk a literatura	36
6.1.2	Cizí jazyk	39
6.2	Matematika a její aplikace	42
6.3	Informační a komunikační technologie	45
6.4	Člověk a jeho svět	47
6.5	Člověk a společnost	53
6.5.1	Výchova k občanství	55
6.5.2	Dějepis	58
6.6	Člověk a příroda	64
6.6.1	Fyzika	66
6.6.2	Chemie	68
6.6.3	Přírodopis	69
6.6.4	Zeměpis (geografie)	72
6.7	Umění a kultura	74
6.7.1	Hudební výchova	76
6.7.2	Výtvarná výchova	79
6.8	Člověk a zdraví	82
6.8.1	Výchova ke zdraví	83
6.8.2	Tělesná výchova	86
6.9	Člověk a svět práce	90
6.10	Neobligatorní obory vzdělávacích oblastí	94
6.10.1	Dramatická výchova	94

7	Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	96
7.1	Vzdělávání žáků se zdravotním postižením a se zdravotním znevýhodněním	96
7.1.1	Vzdělávání žáků s tělesným postižením a žáků dlouhodobě nemocných a zdravotně oslabených	96
7.1.2	Vzdělávání žáků se zrakovým postižením	97
7.1.3	Vzdělávání žáků se sluchovým postižením	99
7.1.4	Vzdělávání žáků s poruchami komunikačních schopností	101
7.1.5	Vzdělávání žáků se specifickými poruchami učení	102
7.1.6	Vzdělávání žáků s poruchami chování	103
7.1.7	Vzdělávání žáků s mentálním postižením	104
7.1.8	Vzdělávání žáků s autismem	105
7.1.9	Vzdělávání žáků s více vadami	106
7.1.10	Personální zabezpečení vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním	106
7.1.11	Problematika integrace žáků se zdravotním postižením	107
7.2	Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním	108
7.3	Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných	109
8	Rámcový učební plán pro základní vzdělávání	111
8.1	Charakteristika rámcového učebního plánu	111
8.2	Poznámky k zařazení vzdělávacích oblastí do učebního plánu	112
9	Materiální, personální, hygienické, organizační a jiné podmínky pro uskutečňování RVP ZV	115
10	Zásady pro zpracování školního vzdělávacího programu	120
Část C		
11	Průřezová témata	125
11.1	Výchova demokratického občana	125
11.2	Osobnostní a sociální výchova	126
11.3	Environmentální výchova	129
11.4	Mediální výchova	130
11.5	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	133
11.6	Interkulturní výchova	136
12	Slovníček pojmů	137